

ПОРЯДОК

супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»

1. Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (надалі - Порядок) у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» (надалі - Університет) розроблено на виконання Указу Президента України від 02 грудня 2017 року № 401/2017 «Про внесення змін до пункту 3 Положення про національний заклад (установу) України».

2. Метою цього Порядку є реалізація державної політики щодо забезпечення прав і можливостей осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті та полягає у створенні безперешкодного життєвого середовища вказаним особам, забезпечення права і задоволення потреб, у тому числі на безперешкодний доступ до об'єктів Університету, зручності та комфортності їх перебування на території Університету, отримання інформації з урахуванням індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів – до освіти, праці, культури, фізичної культури і спорту.

3. Цим Порядком визначається супровід (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час перебування на території (приміщеннях) Університету.

4. Цей Порядок оприлюднюється на веб-сайті Університету.

5. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

- Особа з інвалідністю - особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для

реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист (відповідно до ст. 2 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»).

- Маломобільні групи населення (МГН) - особи, що відчувають труднощі при самотійному пересуванні, одержанні послуги, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі. До маломобільних груп населення віднесені: особи з інвалідністю, особи з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, громадяни похилого віку, особи з дитячими візками.

- Територія Університету – комплекс будівель, споруд та прибудинкової території за адресою: вулиця Кирпичова, 2, місто Харків, Україна, 61002.

- Супровід – комплекс заходів, спрямованих на забезпечення прав і задоволення потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на безперешкодний доступ до об'єктів Університету, зручності та комфортності їх перебування та отримання інформації.

- Супроводжуючий (Відповідальна особа) – працівник Університету, на якого покладаються обов'язки організації супроводу на території Університету осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

6. Відповідальними за організацію супроводу на території Університету осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення призначаються проректори з науково-педагогічної роботи МИГУЩЕНКО Руслан Павлович та ГАСАНОВ Магомедемін Ісамагомедович

7. Відповідальним за організацію супроводу на території Університету осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, які навчаються або будуть навчатися в Університеті, призначається керівник відповідного навчального структурного підрозділу.

8. Особа, що здійснює супровід повинна бути ознайомена з правилами спілкування з особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення (Матеріал використаний з розділу «Етика спілкування» Всеукраїнського громадського об'єднання «Національна асамблея людей з інвалідністю України»: <http://naiu.org.ua/useful/etika-spilkuvannya/>).

З питань, що стосуються людини з інвалідністю, важливо завжди пам'ятати, що потрібно звертатись безпосередньо до цієї людини, а не до супроводжуючої її особи.

- Розмовляючи з людиною, яка пересувається на візку намагайтесь розташуватися так, що її та Ваші очі були на одному рівні, тоді Вам буде простіше вести розмову. Також, можливо, Вам доведеться переміститись у більш «спокійну зону» для того, щоб допомогти такій особі поспілкуватись з Вами.
- Розмовляючи з людиною, яка має труднощі в спілкуванні, слухайте її уважно. Майте терпіння її вислухати, чекайте доки людина закінчить фразу. Не виправляйте її та не намагайтесь пояснити щось замість неї. Якщо це потрібно, ставте короткі запитання, які потребують коротких відповідей.
- Розмовляючи з людиною, що не чує, або має обмежений слух, дивіться їй прямо у вічі і говоріть чітко. Деякі люди читають по губах. Намагайтесь стояти так, щоб Вас та Ваші уста було добре видно та щоб Вам нічого не заважало.
- Особам, що не чують або мають обмежений слух, може бути необхідно читати по губах. Якщо це так, під час розмови дивіться прямо на них й не закривайте вашого обличчя й рота. Знайте, що яскраве сонячне світло чи тінь можуть заважати сприйняттю, ускладнити читання по губах. Говоріть чітко своїм звичайним голосом та зі своєю звичайною швидкістю, крім випадків, коли особа попросить Вас говорити голосніше чи повільніше. Використовуйте чіткі, коротші речення. Якщо особа з інвалідністю не зрозуміла Вас, не бійтесь повторити щойно сказане Вами або спробуйте перефразувати речення. Деяким особам, що не чують або мають обмежений слух, може бути легше зрозуміти Вас, якщо Ви також використовуватимете жестикуляцію руками, щоб пояснити напрям руху; також для правильного спрямування осіб з інвалідністю допомагає використання мап. Якщо Вас не зрозуміли, запропонуйте поспілкуватись за допомогою ручки й паперу. Коли Ви спілкуєтесь з особою зі складнощами в навчанні, використовуйте позитивну та просту побудову речення, як то "Ви шукаєте Ваше місце?" замість "Що Ви шукаєте?"

Етика спілкування та допомога людині з інвалідністю:

- Не робіть висновків, що особа з інвалідністю потребує допомоги, тому що вона має інвалідність. Те, що Вам може здатись «боротьбою» чи подоланням перешкод, для когось може бути

гарно скерованим звичайним процесом - у власному темпі та власним шляхом. Завжди спочатку спитайте, і якщо особа з інвалідністю каже Вам, що він/вона не потребує Вашої допомоги, просто прийміть цю відповідь. Не нав'язуйте свою допомогу й не ображайтесь, якщо від Вашої пропозиції відмовляться.

- Ніколи не торкайтесь людини з інвалідністю чи їх допоміжних засобів пересування без їх дозволу. Це неввічливо, а також може вплинути на їх баланс. Якщо особа з інвалідністю потребує допомоги у тому, щоб потрапити в глядацьку зону або в інше приміщення на стадіоні, а Ви не можете залишити своє службове місце, Вам потрібно покликати когось з колег для надання необхідної допомоги.
- Якщо Вашої допомоги потребує користувач візка, спочатку спитайте людину, куди вона хоче дістатись, а потім проінформуйте, що Ви збираєтесь довести її.
- Якщо Ви супроводжуєте людину з порушенням зору чи таку, що не бачить, Ви маєте дозволити їй взяти Вас за лікоть та йти поруч. Завжди коментуйте шлях і маршрут, яким Ви йдете. Наприклад, "За декілька кроків ми повернемо ліворуч" чи "Ми підходимо до сходів". Коли Ви досягли необхідного місця, повідомте людину, де вона знаходиться.
- Якщо людина з інвалідністю має супроводжуючого чи собаку-поводиря, він/вона може йти поруч з Вами, але не тримаючись за Вас. Собаки-поводирі дуже гарно натреновані, тому Ви не маєте торкатись до них, пестити, годувати, відволікати собаку – бо вона працює.

НАЙГОЛОВНІШЕ: не стороніться людей з інвалідністю. Якщо Ви готові вести себе з ними з повагою й розумінням, вони не образяться, якщо Ви помилитесь.

Рекомендації із супроводу та взаємодії з людиною з інвалідністю.

Загальні положення:

- Коли Ви представляєтесь, намагайтесь потиснути руку, навіть якщо рухи руками у людини з інвалідністю обмежені, чи якщо вона має протез.

- Запропонуйте допомогу, але почекайте, поки вона буде прийнята, і надайте цю допомогу у той спосіб, у який Вас просить особа. Не ображайтесь на відмову.
- Не робіть висновків на основі спостережень: пам'ятайте, що будь-хто може мати приховані "порушення" – наприклад, діабет.
- Якщо Ви не впевнені у тому, що саме Вам потрібно робити – спитайте.

Людина з порушенням зору, або незряча людина:

- Скажіть людині з порушенням зору, хто Ви, представте інших присутніх осіб і розкажіть, де вони знаходяться.
- Запитайте людину, чи вона потребує Вашого супроводу.
- Не хапайте людину, щоб супроводжувати її, дозвольте їй взяти Вашу руку; спитайте, чи хоче вона бути попередженою про сходи, двері та інші перешкоди.
- Чітко скажіть, де знаходиться її місце, або покладіть її руку на спинку її місця чи на підлокітник.
- Завжди кажіть людині, коли Ви відходите назад чи йдете від неї.
- Якщо людина йде з собакою - поводитирем, спитайте дозволу на те, щоб доторкнутись до неї та взаємодіяти з нею.
- Коли Ви скеровуєте особу, переконайтесь, що людина знає й розуміє кожну деталь.

Особи, які користуються кріслом колісним:

- Спробуйте опуститись на рівень очей користувача крісла колісного, або трохи відійдіть назад.
- Не нахилийтесь і не спирайтесь на крісло колісне чи на інший допоміжний засіб людини.
- Спитайте людину, чи потребує вона допомоги під час переміщення, при відкриванні дверей, але пам'ятайте, що вона може виконувати ці функції сама.

- Залиште достатньо місця для тих, хто користується ходунками чи іншими допоміжними засобами під час ходи - не намагайтесь відібрати або схопити їх допоміжний засіб чи паличку.
- Не намагайтесь проявляти співчуття до особи, торкаючись до її голови чи плеча, оскільки це сприймається як патронаж/опіка.

Особи з порушеннями слуху, або глуха людина:

- Щоб звернути на себе увагу глухої людини, помахайте рукою, або доторкніться до неї.
- Дивіться безпосередньо на особу (навіть якщо вона користується послугами перекладача жестової мови) і розмовляйте звичайним голосом, не закриваючи обличчя руками.
- Намагайтесь не використовувати довгих складних речень.
- Будьте терплячі з людьми, які мають труднощі в спілкуванні; не виправляйте їх; не закінчуйте їх речення замість них. Якщо Ви не розумієте, попросіть їх повторити сказане. У спілкуванні з слабкочуючими чи глухими особами в нагоді інколи можуть стати ручка з папером.

Особи з затримкою розумового розвитку:

- Ставтесь до людей як до особистостей, відповідальних дорослих, і не робіть висновків, що вони нічого не можуть робити.
- Будьте терплячими та будьте готові пояснити інформацію більш, ніж один раз.
- Намагайтесь не використовувати складних речень.
- Пам'ятайте, що деякі люди з затримкою розумового розвитку віддають перевагу дотриманню певних правил чи порядку.

9. Супровід надається у робочі дні згідно Правил внутрішнього розпорядку НТУ "ХП".

10. Для надання супроводу особи з інвалідністю та інші маломобільні групи населення можуть зв'язатися з черговим Відділу охорони за телефонами:

- Ректорський корпус

707-68-49

- Головний аудиторний корпус 707-62-01
- Кафедра технології полімерних композиційних матеріалів та покриттів 707-61-82
- Електротехнічний корпус 707-64-66
- Адміністративний корпус 707-64-99
- Технічний корпус 707-60-08
- Матеріальний склад 707-67-82
- Навчальний корпус У-4 704-16-23
- Навчальний корпус У-1 707-61-32
- Матеріально-будівельні склади 707-60-46
- Хімічний корпус 707-65-84
- Вечірній корпус 707-65-70
- Навчальний корпус У-2 707-68-08
- Навчально-лабораторний №3 707-61-99
- Кафедра двигунів внутрішнього згоряння 707-63-31
- вул.Весніна, 5а 707-66-79
- Навчальний корпус У-3 731-57-91
- вул. Багалія, 13 707-63-90
- Їдальня 707-68-43
- Навчальний корпус У-5 707-62-70
- Радіокорпус 707-63-22
- Книгосховище 707-68-90

Або повідомити про це чергового з будь-якого контрольно-пропускного пункту (далі – КПП) .

11. Черговий пункту пропуску до будівлі у разі одержання інформації про прибуття на територію Університету осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення:

- якщо особи з інвалідністю та інші маломобільні групи населення не перебувають у трудових відносинах з Університетом і не є студентами Університету й прибула за довідкою, консультацією тощо – виявити мету візиту та повідомити про це керівника підрозділу, який володіє необхідною інформацією. Керівник даного підрозділу має прибути особисто або забезпечити прибуття працівника підрозділу, який володіє необхідною інформацією та може проконсультувати осіб з інвалідністю та іншу маломобільну групу населення .

- якщо особи з інвалідністю та інші маломобільні групи населення мають намір відвідати Університет, супроводжувати його, до визначеного підрозділу (за необхідності залучити для надання допомоги під час пересування помічника чергового).

12. Після закінчення відвідування Університету або прийому Відповідальна особа супроводжує осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення за межі території Університету.

13. Особи з інвалідністю та інші маломобільні групи населення має право отримати супровід своєчасно, якісно та з дотриманням усіх вимог безпеки.

14. Особи з інвалідністю та інші маломобільні групи населення зобов'язані дотримуватись загальноприйнятних правил поведінки та етикету під час супроводу і вимог супроводжуючого щодо безпеки, при переміщенні по навчальним корпусам Університету.

15. Особи з інвалідністю та інші маломобільні групи населення користуються пріоритетним правом при зверненні до відділів Університету.